

Tebessüm sünnetini ihmal etmeyelim!

Âdem Bey: “Bir insanı içimden sevmiyorsam, dudaklardaki tebessüm neye yarar? Riyakârlığa girmez mi? Kimi insanlar yüze gülüyorlar, arkadan başka davranış sergiliyorlar. Göstermelik davranışlara giriyorlar. ‘O bize geldi, biz de gidelim.’ ‘O bizi yemeğe çağırdı, biz de çağıralım.’ ‘Gitmezsek ayıp olur.’ gibi sözlerden nefret ediyorum. Göstermelik davranışlara tahammül edemiyorum. Bu yüzden anne, baba ve eşimi kırdığım da oluyor. Bu durum beni çok üzüyor. Dışı dost ve akraba, içi düşman insanlarla nasıl bir iletişim geliştirebiliriz?”

1-Gülümsemek sünnettir. Gülümsemekten zarar görmeyiz. Ama elbette içten gülümseyelim. Samimi bir tebessüm ile sünnet sevabı alırız. Çünkü biz Allah’ın kuluna Allah için gülümsüyoruz, dostluk eli uzatıyoruz. Varsa içinde bir yanlışlık, düzeltmesi için fırsat veriyoruz. Allah katında haklı taraf olmanın tarzı budur. Eğer biz Allah katında haklı taraf isek, neden gülümsemeyelim? Bilakis, karşı tarafın içinde bir takım yanlış düşünceler varsa, onu düzeltmenin ve onu kendimize dost yapmanın en kestirme yolu ona gülümsemektir. Nitekim Üstad Hazretleri diyor ki: “Mü’minin şe’ni kerim olmaktır. Senin ikramınla sana musahhar olur. Zâhiren leîm (adî, bayağı) bile olsa, iman cihetinde kerimdir. Evet, fena bir adama ‘İyisin. İyisin’ desen iyileşmesi ve iyi bir adama, ‘Fenasın. Fenasın’ desen fenalaşması çok vukû bulur.”¹

2- “O bize geldi, biz de gidelim.” “O bizi yemeğe çağırdı, biz de çağıralım.” “Gitmezsek ayıp olur.” tarzındaki şablon, örfümüzde var. Fakat bunlar eğer müsait değilsek, her zaman uymamız gereken kesin ölçüleri oluşturmaz. Öte yandan bu gibi hususlarda da, her zaman olması gerektiği gibi, amelimizde yalnız “Allah rızası” olmalı. Yani ‘bize gelinme de’, “O’nun rızası için gidebilmeli”, ‘çağırılmasak da’

“O’nun rızası için—müsait olduğumuzda—yemeğe çağırabilmeli”dir.

3- Mü’mine, muhabbet elini uzatmak düşer. Bu dostluklar bize bir şey kaybettirmez. İyi yanlarımız varsa örnek oluruz. Karşı tarafın iyi yanları varsa da örnek alırız. Mârufu emir ve münkerden nehiy vazifemizi böyle dostluklarda daha etkili olarak yerine getirme fırsatı buluruz.

4- Dışı dost, ama içi düşman dediğimiz kimseleri dostluğumuzla, tebessümümüzle, ilgimizle tamamen dostluğumuza çekme fırsatımız her zaman vardır. İçinin düşmanlığını mağlup etmenin ve onu utandırmanın başka hiç yolu yoktur.

5-Aslında her şey zamanla yoluna girer. Bazı şeyleri ısrarla ve titizce çözmeye çalışmak, psikolojik olarak gereksiz yere bizi yıpratır. Olan bize olur. Bunun yerine, tedbiri sevgiyle ararsak, bir çok problemi daha kaynağında kurutabiliriz. Önce birbirimizi sevelim. (Sevmiyoruz demiyorum. Ama hatalı yanlarımızı da sevelim.) Birbirimizi hatalarımızla kabul edelim. Birbirimizi sevgiyle uyaralım, ama düzeltmeye çalışmayalım. Muhatabımız uyarımızı dikkate almadığında, onu yine sevelim. Asla yüksek sesle tartışmayalım.

6-Kur’ân’ın şu emirleri hem umumidir, hem hepimizi bağlamaktadır: “Allah’tan korkun ve aranızı düzeltin.”² “Sadaka vermeyi, iyilik yapmayı ve insanların arasını düzeltmeyi gözetenlerin dışında, onların fısıldaşmalarının çoğunda hayır yoktur.”³ “Barış daha hayırlıdır.”⁴ “Mü’minler ancak kardeşlerdir. Kardeşlerin arasını düzeltin.”⁵ “Kötülüğe karşı iyiliğin en iyisiyle karşılık verin. Bir de bakarsın, aranızda düşmanlık bulunan kimse candan bir dost oluvermiştir.”⁶ “Rabb’inizin mağfiretine ve genişliği gökler ve yerler kadar olan ve Allah’tan korkanlar için hazırlanan Cennete koşun! Onlar ki bollukta ve darlıkta sarf ederler, öfkelerini yutarlar, insanların kusurlarını affederler. Allah iyilik yapanları sever.”⁷

Dikkat edersek bu ayetlerde, insanları yargılamak ve kusur bulmak, ya da insanlarla tartışmak ve sürtüşmek gibi menfî diyaloglar bulunmamaktadır. Safi bir sevgiden bahseder Kur’ân sürekli. İnsanları hatasız ilân etmez şüphesiz. Ama hataların affedilmesini ister hep. Öfkenin yutulmasını ve kızgınlığın muhakkak sineye çekilmesini önerir.

7-Akrabalarımızın hataları olabilir. Dostlarımızın hataları olabilir. Mümkündür. Ama biz onların hatalarını görmeyerek ve iyi yanlarıyla yetinerek bedelsiz ve ivazsız, sırf Allah rızası için bir sevgi meleği kesilebiliriz. Hataları düzeltmek için göstereceğimiz davranışta sevgiden ayrılmamıza gerek yoktur.

8-Nihayet, akrabalarımızla aramızın açık olmasının, zaten hiçbir haklı ve meşrû

gerekçesi olamaz. Fırsat buldukça akrabalarımıza gidelim. İyi ilişkilerimizi sürdürürelim. Diyaloglarımızı koparmayalım. İletişim hatlarımızı kesmeyelim. Bu, Allah'ın emridir.⁸

DUÂ

Ey Veliyy-i Hannan! Bizi bize dost kıl! Bizi bize düşman kılma! Bizi bize velî kıl! Bizi bize belâ kılma! Bizi bize sevdire! Bizi bize yerdire! Kalbimizde muhabbet tohumlarını yeşert! Adavet tohumlarına hayat verme! Bizi adavete adavet, muhabbete muhabbet eden kullarından eyle! Âmin!

Dipnotlar:

1- Mektûbât, s. 256

2- Enfal Sûresi: 1

3- Nisâ Sûresi: 114

4- Nisâ Sûresi: 128

5- Hucurât Sûresi: 10

6- Fussilet Sûresi: 34

7- Âl-i İmrân Sûresi: 133, 134

8- Nur Sûresi: 22